

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

Vid varje val förekommer att väljare nekas att rösta på grund av att det redan markerats i röstlängden att de röstat, det vill säga att de redan är avprickade. Oftast beror detta på att en tidigare väljare prickats av på fel rad.

Felaktiga avprickningar kan i regel undvikas genom att röstmottagarna arbetar lugnt och metodiskt med röstlängderna och använder linjal.

Felmarkeringar kan upptäckas genom att röstmottagaren själv inser att en felmarkering skett eller när den väljare vars rad redan är avprickad kommer för att rösta. I det senare fallet har ofta den felaktigt avprickade väljaren redan lämnat lokalen.

Felmarkeringar ska som huvudregel korrigeras endast om röstmottagarna med säkerhet vet vilken väljare som prickats av på fel rad. Det bör vara den som tjänstgör som ordförande i vallokalen som avgör om korrigerings ska ske efter dialog med valnämnden.

I den här manualen beskriver Valmyndigheten två olika situationer för när en felaktig avprickning kan korrigeras. Använd denna vägledning och det ställningstagande som finns på Valcentralen för att avgöra om en korrigerings är möjlig att genomföra.

Beroende på när i tid felmarkeringen upptäcks ska ni antingen följa instruktionerna enligt situation 1 eller situation 2.

1. Väljare A är kvar i vallokalen. Väljare A är den som röstat och prickats av på fel rad i röstlängden. Väljare A är alltså avprickad på väljare B:s rad. Felet upptäcks direkt och väljare A är i kvar vallokalen.
2. Väljare A har lämnat vallokalen. Väljare B har inte röstat, men är redan avprickad. Väljare A har röstat och blivit felaktigt avprickad på väljare B:s rad. Misstaget upptäcks alltså först när väljare B ska rösta.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

Situation 1: Väljare A är kvar i vallokalen

Förutsättning: Väljare A är kvar i vallokalen, det vill säga står kvar vid bordet, är i lokalen eller är inom syn- eller hörhåll för er röstmottagare. Ni är säkra på att det är just väljare A som är felaktigt avprickad på raden för väljare B.

1. Be väljare A att stanna kvar.
2. Förklara vad som skett och att en korrigering kommer att göras.
3. Be väljare A att identifiera sig på nytt vid bordet.
4. Kontrollera att det är en felaktig avprickning som skett.
5. Skriv ”korrigerat, fel rad” vid den felaktiga markeringen för väljare B och signera med ditt namn.
6. Gör en ny markering i röstlängden på rätt rad för väljare A.
7. Om valkuvertet för väljare A inte lagts ner i urnan, prickas det av på väljare A:s rad i röstlängden och läggs därefter ner i urnan.
8. Om valkuvertet för väljare A redan är nerlagt i urnan ska detta aldrig plockas upp ur urnan. Pricka av valkuvertet i efterhand på väljare A:s rad i röstlängden.
9. Väljare B är nu alltså felaktigt avprickad i röstlängden, eftersom hen inte har röstat. Detta ska markeras i röstlängden och i protokollet.
10. Kryssa i kolumnen ”Not” med bläckpenna. Använd blyertspenna och stryk över väljare A:s markeringar på väljare B:s rad i röstlängden. När väljare B sedan röstar ska blyertsmarkeringarna suddas ut. I protokollet är det viktigt att notera vad överstrykningarna med blyerts och en eventuell radering av blyertsmarkeringar betyder. Ifall väljare B inte röstar räknas inte de med blyerts överstrukna markeringarna i röstlängden vid summeringen inför rösträkningen.
11. Korrigeringen ska genast utförligt dokumenteras i protokollet.

Bilden nedan visar hur röstlängden ser ut efter att väljare A (rad 26) har röstat. Väljare B (rad 27) har ännu inte kommit till vallokalen.

26	700930-9282	Bergström, Astrid	/		☒		☐
27	710103-9282	Jakobsson, Helny Viva	<i>Korrigerat, fel rad /Ellen Olsson</i>	/	☒		☒

Tips!

Se handledningen för ordförande i vallokal för information om hur dokumentation i protokollet ska gå till.

Situation 2: Väljare A har lämnat lokalen

Förutsättning: Väljare A har röstat i vallokalen, men har blivit felaktigt avprickad på väljare B:s rad i röstlängden. Detta har inte upptäckts omedelbart när väljare A prickades av. Väljare A har lämnat vallokalen. När väljare B nu vill rösta går inte det, eftersom väljare A har felaktigt prickats av i röstlängden. Ni tror er veta vad som har orsakat den felaktiga avprickningen och ni vet med säkerhet att det är väljare A som har blivit felaktigt avprickad på raden för väljare B.

1. Kontrollera om väljare A redan är avprickad på sin egen rad i röstlängden. Om väljaren inte är avprickad på sin rätta rad går ni vidare till nästa steg.
2. Väljare A ska endast kontaktas om du eller någon annan röstmottagare med säkerhet vet att det är väljare A som prickats av på fel rad.
3. Kontakt med väljare A sker lämpligen genom att ordförande ringer väljaren och förklarar vad som skett och att en korrigerig behöver ske för att väljare B ska kunna rösta. Ange inte för väljare A vem det är som blivit felaktigt markerad.
4. Be väljare A komma tillbaka till lokalen för ny identitetskontroll och avprickning på rätt rad i röstlängden. Identifikation kan inte ske över telefon och väljare A måste därför vara närvarande vid korrigeringen.
5. När väljare A kommer till vallokalen ombeds väljare A att identifiera sig igen.
6. Kontrollera återigen om en felmarkering verkligen skett genom kontroll i röstlängden och av väljare A:s id-handling.
7. Pricka av på väljare A:s rad i röstlängden i efterhand. Valkuvertet för väljare A är redan nerlagt i urnan och ska aldrig plockas upp ur urnan. Väljare A får inte rösta två gånger.

Om det är möjligt att genomföra en säker korrigerig utifrån vad som beskrivits ovan kan väljare B som fått vänta på att rösta nu göra det.

8. Ta emot väljare B:s valkuvert. Kontrollera id-handling och granska valkuvertet i vanlig ordning. Säkerställ att avprickningen stämmer överens med hur väljare B röstar.
 - Om folkomröstning äger rum samtidigt som EU-valet och väljaren röstar i färre val än vad avprickningen nu visar måste detta dokumenteras tydligt.
9. Kryssa för ”Not” på både väljare A och B.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

10. Dokumentera genast vad som hänt utförligt i protokollet.

Bilden nedan visar hur röstlängden ser ut efter att korrigering är gjord och både väljare A (rad 26) och Väljare B (rad 27) har kunnat rösta.

26	700930-9282	Bergström, Astrid	/		☒		☒
27	710103-9282	Jakobsson, Helny Viva	/		☒		☒

Tänk på!

En avprickning kan bero på att väljaren faktiskt redan har röstat. Det är viktigt att ni utreder vad som hänt och har tät kontakt med valnämnden.

Om en korrigering inte kan genomföras kommer väljare B att nekas att rösta. En väljare som har blivit felaktigt avprickad kan överklaga valresultatet till Valprövningsnämnden inom 10 dagar efter att valresultatet är fastställt. Informera väljaren om hur hen kan göra detta.